

10. cvičení

<http://www.karlin.mff.cuni.cz/~kuncova/>
kytaristka@gmail.com

Teorie

Věta 1 (Fubiniova). *Nechť $(X, \mathcal{S}, \mu)$ a $(Y, \mathcal{T}, \nu)$ jsou prostory s mírou. Nechť míry μ a ν jsou úplné a σ -konečné. Bud' $(\mathbb{R}, \rho)$ součin měr μ a ν a $(\overline{\mathbb{R}}, \overline{\rho})$ jejich úplný součin. Nechť f je $\overline{\rho}$ -měřitelná funkce na $\overline{\rho}$ -měřitelné množině $M \subset X \times Y$. Předpokládejme, že integrál*

$$\int_M f(x, y) d\overline{\rho}(x, y)$$

má smysl. Potom pro μ -skoro všechna x má smysl integrál

$$g(x) := \int_{M^{x,*}} f(x, y) d\nu(y),$$

funkce g má integrál

$$\int_X g d\mu$$

a

$$\int_M f(x, y) d\overline{\rho}(x, y) = \int_X g d\mu = \int_X \left(\int_{M^{x,*}} f(x, y) d\nu(y) \right) d\mu(x).$$

Poznámka 2. Speciálně lze Fubiniho větu použít, jestliže

- M je otevřená (nebo uzavřená) a f je spojitá a **nezáporná** (nekladná) na M .
- M je otevřená (nebo uzavřená) a **omezená** a f je spojitá a **omezená** na M .

Příklady

1. Spočtete

$$\begin{array}{ll} \text{(a)} \int_0^\infty \frac{e^{-ax} - e^{-bx}}{x} dx & \text{(d)} \int_0^\infty \frac{\arctan ax - \arctan bx}{x} dx \\ \text{(b)} \int_0^\infty \frac{\ln(1 + a^2x^2) - \ln(1 + b^2x^2)}{x^2} dx & \text{(e)} \int_0^1 \frac{x^b - x^a}{\ln x} dx \\ \text{(c)} \int_0^\infty \frac{1 - e^{-ax^2}}{xe^{x^2}} dx & \text{(f)} \int_0^\infty \frac{e^{-ax^2} - e^{-bx^2}}{x} dx \end{array}$$

2. Spočítejte míru množiny

(a)

$$M = \{[x, y] \in \mathbb{R}^2 : x^2 < y < x + 2\}$$

(b)

$$M = \{[x, y, z] \in \mathbb{R}^3 : 0 \leq x \leq 1, |y| \leq x, 0 \leq z \leq xy^2\}$$

(c) M , která je ohraničena plochami $2x + 2y + z = 6$, $x = 0$, $z = 0$, $y = 0$.

(d)

$$M = \{[x, y, z] \in \mathbb{R}^3 : 0 \leq y \leq 1, 0 \leq x \leq \arctan y, 0 \leq z \leq \frac{6x}{1+y^2}\}$$

3. Spočítejte integrál přes množinu

(a) $\int_M xy dA$ kde M je ohraničena křivkami $y = -x$ a $y = x - x^2$.

(b) $\int_M x^2 + y^2 dA$ kde $M = \{[x, y] \in \mathbb{R}^2 : |x| + |y| \leq 1\}$

(c) $\int_M y \cos(x + z) dA$ kde M je ohraničena plochami $y = \sqrt{x}$, $y = 0$, $z = 0$, $x + z = \frac{\pi}{2}$.

(d) $\int_M \frac{dA}{1+x+y}$ kde $M = \{x \geq 0, y \geq 0, z \geq 0, x + y + z \leq 1\}$

Bonus

